

DESKRIPSI VARIETAS UNGGUL KACANG TANAH

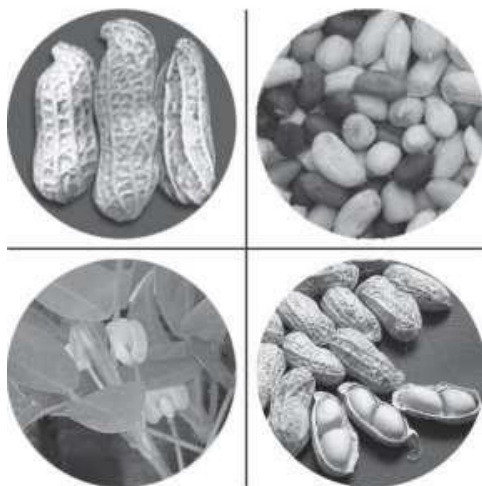
1950 – 2021

Balai Pengujian Standar Instrumen Tanaman Aneka Kacang
Pusat Standardisasi Instrumen Tanaman Pangan
Badan Standardisasi Instrumen Pertanian

2024

DESKRIPSI VARIETAS UNGGUL
KACANG TANAH
1950 – 2021

Balai Pengujian Standar Instrumen Tanaman Aneka Kacang
Pusat Standardisasi Instrumen Tanaman Pangan
Badan Standardisasi Instrumen Pertanian
2024

KATA PENGANTAR

Buku Deskripsi Varietas Unggul Aneka Kacang dan Umbi dicetak pertama kali pada tahun 2005 dan revisi terakhir dilakukan pada cetakan ke-8 pada tahun 2016. Setelah itu belum dilakukan revisi lagi. Mengingat setelah tahun 2016 banyak varietas unggul baru yang dilepas, maka buku deskripsi varietas tersebut perlu direvisi.

Buku Deskripsi Varietas Unggul Kacang Tanah ini disusun berdasarkan Buku Deskripsi Varietas Unggul Aneka Kacang dan Umbi cetakan ke-8 tahun 2016, ditambah dengan varietas unggul baru kacang tanah yang dilepas pada periode tahun 2017 hingga 2021 oleh Badan Litbang Pertanian maupun oleh pihak lain yang menyelenggarakan kegiatan pemuliaan.

Jumlah varietas unggul kacang tanah dari tahun 1950 hingga 2021 sebanyak 45 varietas, dan semuanya dihasilkan oleh Badan Litbang Pertanian (Balitbangtan) melalui Unit Pelaksana Teknis di bidang tanaman pangan yang bernaung di bawahnya, terutama Balai Penelitian (Balittan) Bogor (berubah menjadi Balai Penelitian dan Pengembangan Bioteknologi dan Sumberdaya Genetik atau BB Biogen), Balittan Malang (menjadi Balitkabi), Balittan Sukamandi (menjadi Balai Besar Penelitian Padi atau BB Padi), dan Balittan Maros (menjadi Balitserealisa).

Saat ini, benih dari varietas-varietas unggul yang dilepas oleh Balitbangtan tersebut sebagian besar dipertahankan dalam koleksi Sumber Daya Genetik (SDG) yang tersimpan di BB Biogen dan Balitkabi (Balai Penelitian Tanaman Aneka Kacang dan Umbi). Koleksi SDG kacang tanah yang ada di Balitkabi secara periodik diperbarui dan diperbanyak agar lestari. Balitkabi sejak tahun 2023 berubah menjadi BPSI TAKA (Balai Pengujian Standar Instrumen Tanaman Aneka Kacang) sesuai Peraturan Menteri Pertanian Nomor 13 Tahun 2023.

DAFTAR ISI

DAFTAR ISI	1
GAJAH	4
MACAN	5
BANTENG	6
KIDANG	7
RUSA	8
ANOA	9
TAPIR	10
PELANDUK	11
TUPAI	12
KELINCI	13
JEPARA	14
LANDAK	15
MAHESA	16
BADAK	17
KOMODO	18
BIAWAK	19
TRENGGILING	20
SIMPAI	21
ZEBRA	22
PANTER	23
SINGA	24
JERAPAH	25
SIMA	26
TURANGGA	27
KANCIL	28
BIMA	29
TUBAN	30
BISON	32
DOMBA	34
TALAM 1	35
HypoMa 1	37

HypoMa 2	39
TAKAR 1	41
TAKAR 2	43
LITBANG GARUDA 5	45
TALAM 2	47
TALAM 3	49
TALA 1	51
TALA 2	53
HYPOMA 3	54
KATANA 1	57
KATANA 2	59
TASIA 1	61
TASIA 2	63
HYPOMA 4	65

GAJAH

Dilepas tahun	: 1950
Nomor induk	: 61
Asal	: Seleksi keturunan persilangan Schwarz-21 × Spanish 18-38
Hasil rata-rata	: 1,8 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah muda
Bentuk tanaman	: Tegak
Umur berbunga	: 30 hari
Umur polong tua	: 100 hari
Bobot 100 biji	: 53 g
Kadar protein	: 29%
Kadar lemak	: 48%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, peka karat dan bercak daun
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 60 – 70%
Benih Penjenis (BS)	: Dipertahankan di Balittan Bogor
Pemulia	: Balai Penyelidikan Teknik Pertanian Bogor

MACAN

Dilepas tahun	: 1950
Nomor induk	: 62
Asal	: Seleksi keturunan persilangan Schwarz-21 × Spanish 18-38
Hasil rata-rata	: 1,5 – 1,8 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah muda
Bentuk tanaman	: Tegak
Umur berbunga	: 30 hari
Umur polong tua	: 100 hari
Bobot 100 biji	: 47 g
Kadar protein	: 30%
Kadar lemak	: 47%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, peka karat dan bercak daun
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 60 – 70%
Benih Penjenis (BS)	: Dipertahankan di Balittan Bogor
Pemulia	: Balai Penyelidikan Teknik Pertanian Bogor

BANTENG

Dilepas tahun	: 1950
Nomor induk	: 68
Asal	: Seleksi keturunan persilangan Schwarz-21 x Spanish 18-38. Eyc. 3.
Hasil rata-rata	: 1,8 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah muda
Bentuk tanaman	: Tegak
Umur berbunga	: 30 hari
Umur polong tua	: 100 hari
Bobot 100 biji	: 48 g
Kadar protein	: 28%
Kadar lemak	: 48%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, peka karat dan bercak daun
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 60 –70%, jumlah cabang 4
Benih Penjenis (BS)	: Dipertahankan di Balittan Bogor
Pemulia	: Balai Penyelidikan Teknik Pertanian Bogor

KIDANG

Dilepas tahun	: 1950
Nomor induk	: 86
Asal	: Hasil seleksi keturunan persilangan Schwarz-21 × Small Japan
Hasil rata-rata	: 1,8 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah tua
Bentuk tanaman	: Tegak
Umur berbunga	: 30 hari
Umur polong tua	: 100 hari
Bobot 100 biji	: 49 g
Kadar protein	: 29%
Kadar lemak	: 49%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, peka karat dan bercak daun
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 60 – 70%
Benih Penjenis (BS)	: Dipertahankan di Balittan Bogor
Pemulia	: Balai Penyelidikan Teknik Pertanian Bogor

RUSA

Dilepas tahun	: 23 April 1983
SK Mentan	: 277/Kpts/TP.240/4/83
Nomor induk	: AH 1511
Asal	: Persilangan antara varietas Gajah x AH.223 (PI 350680)
Hasil rata-rata	: 1,9 t/ha
Warna pangkal batang	: Ungu
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau tua
Warna bunga	:
- Tepi bendera	: Kuning tua
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Merah
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Ungu
Bentuk polong	:
- Konstriksi	: Nyata
- Guratan	: Nyata
	: Nyata
Bentuk tanaman	: Tegak
Jumlah polong/tanaman	: ±17 buah
Umur berbunga	: 27 – 31 hari
Umur polong tua	: 100 – 110 hari
Bobot 100 biji	: ±45 g
Bobot 100 polong	: 95,12 g
Kadar protein	: ±23,0%
Kadar lemak	: ±48,0%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri (<i>Pseudomonas</i> sp.), tahan karat daun (<i>Puccinia arachidis</i>) dan bercak daun (<i>Cercospora</i> sp.)
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 55%
Pemulia	: Balai Penelitian Tanaman Pangan Bogor (Balittan Bogor)

ANOVA

Dilepas tahun	:	1983
SK Mentan	:	278/Kpts/TP.240/4/83
Nomor induk	:	AH 1505
Asal	:	Persilangan antara varietas Gajah x galur AH.223 (PI350680)
Hasil rata-rata	:	1,8 t/ha
Warna batang	:	Hijau
Warna daun	:	Hijau
Warna bunga	:	
- Tepi bendera	:	Kuning
- Pusat bendera	:	Kuning muda
- Matahari	:	Kuning
Warna ginofor	:	Ungu
Bentuk polong	:	
- Konstriksi	:	Dangkal
- Guratan	:	Nyata
Warna biji	:	Merah jambu
Bentuk tanaman	:	Tegak
Bentuk daun tua	:	Berempat
Jumlah polong/tanaman	:	±17 buah
Umur berbunga	:	27 – 31 hari
Umur polong tua	:	100 – 110 hari
Bobot 100 polong	:	76,36 g
Kadar protein	:	±23,4%
Kadar lemak	:	±48,6%
Ketahanan thd penyakit	:	Tahan layu bakteri (<i>Pseudomonas sp.</i>), tahan penyakit karat daun (<i>Puccinia arachidis</i>), tahan bercak daun (<i>Cercospora sp.</i>)
Sifat-sifat lain	:	Rendemen biji dari polong 55%
Pemulia	:	Balai Penelitian Tanaman Pangan Sukamandi (Balittan Sukamandi)

TAPIR

Dilepas tahun	: 1983
Nomor induk	: 927
Asal	: Persilangan varietas Kidang × Virginia Bunch Improved
Hasil rata-rata	: 1,9 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning
- Pusat bendera	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah
Guratan kulit polong	: Agak nyata
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun tua	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 16 – 20 buah
Umur berbunga	: 28 – 30 hari
Umur polong tua	: 95 – 100 hari
Bobot 100 biji	: ±56 g
Bobot 100 polong	: 132 g
Kadar protein	: ±31%
Kadar lemak	: ±39%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri (<i>Pseudomonas</i> sp.), peka karat daun (<i>Puccinia</i> <i>arachidis</i>), peka bercak daun (<i>Cercospora</i> sp.), peka virus belang
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 60 – 70%
Pemulia	: Muchridansyah, Sri Astuti Rais, Lasimin Sumarsono

PELANDUK

Dilepas tahun	: 1983
Nomor induk	: 925
Asal	: Persilangan varietas Kidang x Virginia Bunch Improved (VBI)
Hasil rata-rata	: 2,0 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning
- Pusat bendera	: Kuning muda
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Agak nyata
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun tua	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 16 – 20 buah
Umur berbunga	: 28 – 30 hari
Umur polong tua	: 95 – 100 hari
Bobot 100 biji	: ±57,3 g
Bobot 100 polong	: 16 g
Kadar protein	: ±17%
Kadar lemak	: ±45%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri (<i>Pseudomonas</i> sp.), peka karat daun (<i>Puccinia arachidis</i>), peka bercak daun (<i>Cercospora</i> sp.), peka virus belang
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 60 – 70%
Pemulia	: Muchridansyah, Sri Astuti Rais, Lasimin Sumarsono

TUPAI

Dilepas tahun	: 1983
Nomor induk	: 924
Asal	: Hasil seleksi keturunan persilangan US 26 x varietas Kidang
Hasil rata-rata	: 2,0 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning
- Pusat bendera	: Kuning muda
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Agak nyata
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun tua	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 16 – 20 buah
Umur berbunga	: 28 – 30 hari
Umur polong tua	: 95 – 100 hari
Bobot 100 biji	: 55,7 g
Bobot 100 polong	: 158 g
Kadar protein	: $\pm 28\%$
Kadar lemak	: $\pm 44\%$
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri (<i>Pseudomonas</i> sp.), peka karat daun (<i>Puccinia</i> <i>arachidis</i>), peka bercak daun (<i>Cercospora</i> sp.), peka virus belang
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 60 – 70%
Pemulia	: Muchridansyah, Sri Astuti Rais, Lasimin Sumarsono

KELINCI

Dilepas tahun	: 1987
Nomor induk	: GH-470
Asal	: IRRI-Filipina dengan No. Acc-12
Hasil rata-rata	: 2,3 t/ha
Warna pangkal batang	: Hijau
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau tua
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Merah muda
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak nyata
- Guratan	: Nyata
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun tua	: Elip, kecil, bertangkai empat
Jumlah polong/tanaman	: ±15 buah
Jumlah biji/polong	: 4
Umur berbunga	: 25 – 29 hari
Umur polong tua	: ±95 hari
Bobot 100 biji	: ±45 g
Kadar protein	: ±31%
Kadar lemak	: ±28%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri (<i>Pseudomonas sp.</i>), tahan karat daun (<i>Puccinia arachidis</i>), toleran bercak daun (<i>Cercospora sp.</i>)
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 67%
Pemulia	: Sumarno, Lasimin S, Sri Astuti Rais

JEPARA

Dilepas tahun	: 21 Januari 1989
SK Mentan	: 62/Kpts/TP.240/1/89
Asal	: Lokal Jepara, Jawa Tengah
Hasil rata-rata	: 1,2 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning tua
- Pusat bendera	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah jambu (ros putih)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Berpinggang dan tidak
- Guratan	: Nyata
- Pelatuk	: Jelas dan tidak jelas
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun tua	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 9 – 12 buah
Umur berbunga	: 24 – 29 hari
Umur polong tua	: 89 – 97 hari
Bobot 100 biji	: ±34,7 g
Kadar protein	: ±42,73%
Kadar lemak	: ±27,19%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri (<i>Pseudomonas solanacearum</i>), peka bercak daun (<i>Cercospora</i> sp.), peka virus belang
Pemulia	: Sri Astuti Rais

LANDAK

Dilepas tahun	: 1 November 1989
SK Mentan	: 766/Kpts/TP.240/11/89
Nomor galur	: H79.109d-St-9-2
Asal	: Persilangan AH1513.Si x AH 1506 Si
Hasil rata-rata	: 1,8 t/ha
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah tua
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Nyata
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun tua	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 21 buah
Umur berbunga	: ±29 hari
Umur polong tua	: ±89 hari
Bobot 100 biji	: ±45 g
Kadar protein	: ±31%
Kadar lemak	: ±53%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri, tahan karat daun (<i>Puccinia arachidis</i>)
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 72%
Keterangan	: Baik untuk dikembangkan di lahan masam dan lahan gambut, terutama di daerah Sumatera Barat
Pemulia	: Nur Asni, A. Gani, A. Tanjung, Ismail B, Purboyo, Y. Rachman Hidayat

MAHESA

Dilepas tahun	: 9 Maret 1991
SK Mentan	: 110/Kpts/TP.240/3/91
No. seleksi	: 818/86-4-0-13-0-0
Nomor galur	: RR-6
Asal	: Persilangan PI350680 x varietas Kidang
Hasil rata-rata	: 1,6 t/ha (1,0 – 2,5 t/ha) polong kering
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau agak pucat dan lebar
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning
- Pusat bendera	: Kuning
- Matahari	: Merah
Warna ginofor	: Hijau keunguan
Warna biji	: Merah muda
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Sedikit lekuk
- Guratan	: Jelas
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 14 – 18 buah
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur polong tua	: 95 – 100 hari
Bobot 100 biji	: 40 – 45 g
Bobot 100 polong	: 90 – 100 g
Kadar protein	: ±27%
Kadar lemak	: ±46%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, agak tahan karat daun, peka bercak daun awal
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 70%
Keterangan	: Hasil dan komponen hasil stabil dan cocok untuk tumpangsari dengan jagung
Pemulia	: Muchridansyah Sino, Sri Astuti Rais, Astanto Kasno, Lasimin Sumarsono, Hafni Sahara, Purwantoro

BADAK

Dilepas tahun	: 9 Maret 1991
SK Mentan	: 111/Kpts/TP.240/3/91
No. seleksi	: 726/875-2B-14-0
Nomor galur	: GH 469
Asal	: Persilangan No.726 x FESR 12
Hasil rata-rata	: 2,0 (1,5 – 2,6) t/ha polong kering
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau gelap
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning muda
- Pusat bendera	: Kuning pucat
- Matahari	: Merah
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Merah muda
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Tidak berpinggang
- Guratan	: Jelas
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 15 – 20 buah
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur polong tua	: 95 – 103 hari
Bobot 100 biji	: 35 – 40 g
Bobot 100 polong	: 120 – 130 g
Kadar protein	: $\pm 24\%$
Kadar lemak	: $\pm 47\%$
Ketahanan thd penyakit	: Toleran layu bakteri, toleran bercak daun, tahan karat daun
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 70%
Keterangan	: Toleran lahan masam, hasil stabil, dan responsif perbaikan lingkungan
Pemulia	: Sri Astuti Rais, Astanto Kasno, Sumarno, Lasimin Sumarsono, Muchridansyah Sino, Purwantoro

KOMODO

Dilepas tahun	: 9 Maret 1991
SK Mentan	: 112/Kpts/TP.240/3/91
No. seleksi	: NPGRL, ACC3 (CES103)
Asal	: Introduksi dari IPB/IRRI Filipina
Hasil rata-rata	: 1,44 – 3,33 t/ha polong kering
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning
- Pusat bendera	: Merah
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah muda
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Nyata
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 18 buah
Umur berbunga	: ±25 hari
Umur polong tua	: 80 – 90 hari
Bobot 100 biji	: 43,0 g
Kadar protein	: ±32,2%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, tahan <i>Cercospora</i> sp., tidak tahan PSTV (<i>Peanut Stripe Mottle Virus</i>)
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 67%
Keterangan	: Cocok untuk lahan kering iklim kering, dianjurkan untuk ditanam pada musim kemarau
Pemulia	: Syarifuddin, Mustari Basir, Sri Widodo, Sania Saenong, Mansyur Lande, A. Hasanuddin

BIAWAK

Dilepas tahun	: 9 Maret 1991
SK Mentan	: 113/Kpts/TP.240/3/91
No. seleksi	: NPGRL, ACC23 (F334-33)
Asal	: Introduksi dari IPB/IRRI, Filipina
Hasil rata-rata	: 1,14 – 3,37 t/ha polong kering
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning
- Pusat bendera	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah muda
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Nyata
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 15 buah
Umur berbunga	: 28 hari
Umur polong tua	: 80 – 90 hari
Bobot 100 biji	: 43,0 g
Kadar protein	: $\pm 31,5\%$
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri dan <i>Cercospora</i> sp, tidak tahan PSTV (<i>Peanut Stripe Mottle Virus</i>)
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 68%
Keterangan	: Cocok untuk lahan kering iklim kering, dan lahan tadah hujan setelah padi
Pemulia	: Syarifuddin, Sri Widodo, Mustari Basir, Sania Saenong, Mansyur L., A. Hasanuddin

TRENGGILING

Dilepas tahun	: 3 November 1992
SK Mentan	: 620/Kpts/TP.240/11/92
Nomor seleksi	: H 80-121C-St-22-1
Asal	: Persilangan AH 430 Si x AH 559 S
Hasil rata-rata	: 1,83 t/ha polong kering
Warna batang	: Hijau-ungu
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah jambu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 16 – 22 buah
Umur berbunga	: 27 – 30 hari
Umur polong masak	: 90 hari
Bobot 100 biji	: 45,6 g
Kadar protein	: 31,4%
Kadar lemak	: 52, 6%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri, tahan karat daun
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 72,7%
Keterangan	: Beradaptasi baik pada lahan masam
Pemulia	: Suhartono, Azran Tanjung, Nurasni, Ismail

SIMPAI

Dilepas tahun	: 3 November 1992
SK Mentan	: 621/Kpts/TP.240/11/92
No. seleksi	: H79-111d-St-2-2
Asal	: Persilangan AH 1513 Si x AH 1508 Si
Hasil rata-rata	: 1,87 t/ha polong kering
Warna batang	: Hijau ungu
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Merah
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun	: Berempat
Jumlah polong/tanaman	: 16 – 24 buah
Umur berbunga	: 28 – 30 hari
Umur polong tua	: 95 hari
Bobot 100 biji	: 47,5 g
Kadar protein	: 32,1%
Kadar lemak	: 50,6%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri, tahan karat daun
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 66,3%
Keterangan	: Beradaptasi baik pada lahan masam
Pemulia	: Suhartono, Azran Tanjung, Nurasni, Ismail

ZEBRA

Dilepas tahun	: 3 November 1992
SK Mentan	: 622/Kpts/TP.240/11/92
No. seleksi	: MGS9-2-5/NC3033-4B-9
Asal	: Hasil seleksi galur dari F2 asal ICRISAT
Hasil	: 1,40 – 3,80 t/ha polong kering
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Tepi bendera	: Kuning muda
- Pusat bendera	: Kuning
- Matahari	: Jingga
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Merah
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Tidak berpinggang
- Guratan	: Jelas
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk daun	: Berempat
Jumlah biji/polong	: 3 – 5 biji
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur polong masak	: 95 – 100 hari
Bobot 100 biji	: 30 – 35 g
Bobot 100 polong	: 120 – 130 g
Kadar protein	: $\pm 21,6\%$
Kadar lemak	: $\pm 43,0\%$
Ketahanan thd penyakit	: Toleran karat dan bercak daun
Sifat-sifat lain	: Rendemen biji dari polong 70%
Keterangan	: Cocok untuk lahan tegal dan sawah, hasil stabil dan responsif perbaikan lingkungan
Pemulia	: Astanto Kasno, Trustinah, Sri Astuti Rais, Lasimin Sumarsono, B. Sukarno

PANTER

Dilepas tahun	: 4 November 1998
SK Mentan	: 874/Kpts/TP.240/11/98
Nomor induk	: 1228
Nomor galur	: GH 7594
Asal	: Seleksi massa dari populasi kacang tanah ICG 1703 varietas lokal asal Peru
Daya hasil	: 1,0 – 5,4 t/ha polong kering
Hasil rata-rata	: 2,60 t/ha polong kering
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Rose (merah muda)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Tidak berpingang
- Guratan	: Jelas
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk biji	: Persegi
Jumlah polong/tanaman	: 15 – 20 buah
Jumlah biji/polong	: 3 – 4 biji
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur polong masak	: 90 – 95 hari
Bobot 100 biji	: 35 – 40 g
Kadar protein	: 21,5%
Kadar lemak	: 43,0%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, toleran karat dan bercak daun
Keterangan	: Toleran kekeringan, hasil stabil, beradaptasi luas
Pemulia	: Astanto K, Novita Nugrahaeni Trustinah, Abdul Munip, Joko Purnomo, Purwanto
Peneliti (Patologis)	: Nasir Saleh, Sri Hardaningsih

SINGA

Dilepas tahun	: 4 November 1998
SK Mentan	: 876/Kpts/TP.240/11/98
Nomor induk	: 1227
Nomor galur	: GH 1697
Asal	: Seleksi massa + dari varietas lokal asal Peru, introduksi dari ICRISAT, India dengan nama ICG 1697
Daya hasil	: 1,0 – 4,5 t/ha polong kering
Hasil rata-rata	: 2,60 t/ha polong kering
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Rose (merah muda)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Tidak berpinggang
- Guratan	: Jelas
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk biji	: Persegi
Jumlah polong/tanaman	: 15 – 20 buah
Jumlah biji/polong	: 3 – 4 biji
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur panen	: 90 – 95 hari
Bobot 100 biji	: 35 – 40 g
Kadar protein	: 21,5%
Kadar lemak	: 43,0%
Ketahanan thd penyakit	: Toleran penyakit layu, tahan karat daun, agak tahan bercak daun
Keterangan	: Toleran kekeringan, hasil stabil, beradaptasi luas
Pemulia	: Astanto Kasno, Novita Nugrahaeni, Trustinah, Abdul Munip, Joko Purnomo, Purwanto
Peneliti Patologis	: Nasir Saleh, Sri Hardaningsih

JERAPAH

Dilepas tahun	: 4 November 1998
SK Mentan	: 875/Kpts/TP.240/11/98
Nomor galur	: LM/ICGV86021-88-B-16
Asal	: Hasil silang tunggal varietas lokal Majalengka × ICGV86021
Daya hasil	: 1,0 – 4,0 t/ha polong kering
Hasil rata-rata	: 1,92 t/ha polong kering
Warna batang	: Ungu
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Rose (merah muda)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Berpinggang
- Guratan	: Tidak jelas
Bentuk tanaman	: Tegak
Bentuk biji	: Bulat
Jumlah polong/tanaman	: 15 – 20 buah
Jumlah biji/polong	: 2 biji
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur polong tua	: 90 – 95 hari
Bobot 100 polong	: 45 – 50 g
Kadar protein	: 21,5%
Kadar lemak	: 43,0%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan penyakit layu, toleran penyakit karat daun dan bercak daun
Keterangan	: Toleran kekeringan, hasil stabil, beradaptasi luas, toleran lahan masam
Pemulia	: Astanto Kasno, Novita Nugrahaeni, Trustinah, Abdul Munip, Joko Purnomo, Purwantoro, Hari Prasetyo
Peneliti patologis	: Sri Hardaningsih

SIMA

Dilepas tahun	:	12 Januari 2001
SK Mentan	:	63/Kpts/TP.240/1/2001
Nomor induk	:	MLG 7519
Nama galur	:	LM/ICGV87165-88-B-22
Asal	:	Silang tunggal varietas lokal Majalengka x ICGV87165
Daya hasil	:	1,3 – 2,4 t/ha
Hasil rata-rata	:	2,0 t/ha
Warna batang	:	Hijau
Warna daun	:	Hijau
Warna bunga	:	Kuning
Warna ginofor	:	Hijau
Warna biji	:	Rose (merah muda)
Bentuk polong	:	
- Konstriksi	:	Tidak berpinggang
- Guratan	:	Agak kasar
- Pelatuk	:	Kecil
Tipe pertumbuhan	:	Tegak
Bentuk biji	:	Lonjong, ujung datar lancip
Tinggi tanaman	:	67,1 cm
Jumlah polong/tanaman	:	15 – 20 buah
Jumlah biji/polong	:	3; 4; 2; atau 1
Umur berbunga	:	28 – 31 hari
Umur panen	:	100 – 105 hari
Bobot 100 biji	:	35 – 45 g
Kadar protein	:	29,9%
Kadar lemak	:	50,0%
Ketahanan thd penyakit	:	Tahan penyakit layu, agak tahan <i>Aspergillus flavus</i> , toleran karat dan bercak daun
Keterangan	:	Toleran kekeringan & kemasaman
Benih Penjenis (BS)	:	Dirawat dan diperbanyak Balitkabi
Pemulia	:	Astanto Kasno, Novita Nugrahaeni, Trustinah, Abdul Munip, Joko Purnomo, Purwantoro, Hari Prasetyo
Fitopatologis	:	Sri Hardaningsih

TURANGGA

Dilepas tahun	: 12 Januari 2001
SK Mentan	: 62/Kpts/TP.240/1/2001
Nomor induk	: MLG 7914
Nama galur	: GH 87358
Asal	: Introduksi dari ICRISAT, India (persilangan antara OG 69-6-1 x NC Ac 17090)
Hasil rata-rata	: 2,0 t/ha (1,4 – 3,6 t/ha)
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau tua
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Rose (merah muda)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Tidak berpinggang
- Guratan	: Kasar atau jelas
- Pelatuk	: Kecil menonjol lurus – melengkung
Tipe pertumbuhan	: Tegak
Bentuk biji	: Lonjong, ujungnya datar lancip
Bentuk batang	: Tipe Valensia
Tinggi tanaman	: 77,9 cm
Jumlah polong/tanaman	: 14 – 20 buah
Jumlah biji/polong	: 3; 4; 2; atau 1
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur panen	: 100 – 110 hari
Bobot 100 biji	: 40 – 50 g
Kadar protein	: 25,8%
Kadar lemak	: 47,4%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan penyakit layu, agak tahan karat, agak tahan bercak daun dan <i>Aspergillus flavus</i>
Keterangan	: Toleran kekeringan dan naungan
Benih Penjenis (BS)	: Dirawat dan diperbanyak Balitkabi
Pemulia	: Novita N, Astanto Kasno, Joko P, Hari Prasetyo
Fitopatologis	: Sumartini

KANCIL

Dilepas tahun	: 12 Januari 2001
SK Mentan	: 61/Kpts/TP.240/1/2001
Nomor induk	: F334A-B-14x
Nama galur	: GH 86031
Asal	: Introduksi dari ICRISAT, India (persilangan antara F334-B-14 x NC Ac 2214)
Hasil rata-rata	: 1,7 t/ha (1,3 – 2,4 t/ha)
Warna batang	: Hijau keunguan
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Rose (merah muda)
Bentuk batang	: Tipe Spanish
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Berpinggang
- Guratan	: Agak kasar
- Pelatuk	: Kecil
Tipe pertumbuhan	: Tegak
Bentuk biji	: Bulat
Tinggi tanaman	: 54,9 cm
Jumlah polong/tanaman	: 15 – 20 buah
Jumlah biji/polong	: 2 atau 1
Umur berbunga	: 26 – 28 hari
Umur panen	: 90 – 95 hari
Bobot 100 biji	: 35 – 40 g
Kadar protein	: 29,9%
Kadar lemak	: 50,0%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan penyakit layu, toleran penyakit karat, toleran bercak daun, tahan <i>Aspergillus flavus</i>
Keterangan	: Toleran klorosis
Benih Penjenis (BS)	: Dirawat dan diperbanyak Balitkabi
Pemulia	: Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni, Astanto Kasno, Hari Prasetyo, Abdul Munip
Fitopatologis	: Sumartini

BIMA

Dilepas tahun	: 22 Oktober 2001
SK Mentan	: 527/Kpts/TP.240/10/2001
Nomor induk	: MLG 7519
Nama galur	: GH 7519
Asal	: Seleksi galur dan bulk pada varietas lokal Bima, NTB
Daya hasil	: 1,6–2,5 t/ha
Hasil rata-rata	: 1,7 t/ha
Warna hipokotil	: Ungu
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Ungu
Warna biji	: Rose (merah muda)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Berpinggang
- Guratan	: agak kasar
- Pelatuk	: Kecil agak melengkung
Tipe pertumbuhan	: Tegak
Bentuk biji	: Lonjong, datar pada ujungnya
Tinggi tanaman	: 56,8 cm
Jumlah polong/tanaman	: 14 – 20 buah
Jumlah biji/polong	: 3/4/2/1
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur polong tua	: 90 – 95 hari
Bobot 100 biji	: 30 – 40 g
Kadar protein	: 24 – 29%
Kadar lemak	: 45 – 49%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri, rentan karat daun, agak rentan bercak daun
Benih Penjenis (BS)	: Dirawat dan diperbanyak oleh Balitkabi
Pemulia	: Novita Nugrahaeni, Astanto Kasno, Joko Purnomo, Hari Prasetyo

TUBAN

Dilepas tahun	: 7 Agustus 2003
SK Mentan	: 398/Kpts/SR.120/8/2003
Nomor induk	: MLG 7547
Kode galur	: GH 7547
Asal	: Seleksi galur dan massa dari populasi varietas lokal Tuban asal Semanding
Hasil rata-rata	: 2,0 t/ha polong kering
Potensi hasil	: 3,2 t/ha polong kering
Tipe pertumbuhan	: Tegak
Percabangan	: Tegak
Warna batang	: Ungu
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Rose (merah muda)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Berpinggang
- Guratan	: Tidak nyata
Bentuk biji	: Bulat
Tinggi tanaman	: 45–60 cm
Jumlah polong/tanaman	: 15–20 buah
Jumlah biji/polong	: 2 /1 /3
Umur berbunga	: 28 – 31 hari
Umur panen	: 90 – 95 hari
Bobot 100 biji	: 35 – 38 g
Bobot 100 polong	: 80 – 85 g
Kadar protein	: 21,4%
Kadar lemak	: 42,5%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu, toleran karat dan bercak daun, agak tahan <i>Aspergillus flavus</i>
Toleransi abiotik	: Toleran kekeringan, toleran kahat Fe, adaptif di tanah Alfisol alkalis

Pemulia : Astanto Kasno, Joko Purnomo,
Novita Nugrahaeni, Trustinah,
Mujiono, Abdul Munip
Ekofisiologis : Abdullah Taufiq
Fitopatologis : Nasir Saleh, Sumartini

BISON

Dilepas tahun	: 17 Maret 2004
SK Mentan	: 170/Kpts/LB.240/3/2004
Nomor induk	: MLG 7925
Kode galur	: K/SHM2-88-B-7
Asal	: Silang tunggal varietas Kelinci (K) × mutan varietas Gajah (SHM2)
Hasil rata-rata	: 2,0 t/ha polong kering
Potensi hasil	: 3,6 t/ha polong kering
Tipe pertumbuhan	: Tegak
Percabangan	: Tegak
Warna batang	: Keunguan
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Ungu
Warna kulit biji	: Rose (merah muda)
Bentuk biji	: Lonjong (oval)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak berpinggang
- Guratan	: Jelas (nyata)
Tinggi tanaman	: 29,4 – 72,4 cm
Jumlah polong/tanaman	: 9 – 47 buah
Jumlah biji/polong	: 2 /1 /3
Umur berbunga	: 28 – 32 hari
Umur panen	: 90 – 95 hari
Bobot 100 biji	: 35 – 38 g
Bobot 100 polong	: 97 – 99 g
Kadar protein	: 24,0%
Kadar lemak	: 44,8%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan karat, bercak daun, dan <i>Aspergillus flavus</i>
Toleransi abiotik	: Toleran naungan intensitas 25%, toleran kahat Fe, adaptif di tanah Alfisol alkalis

Pemulia : Astanto Kasno, Joko Purnomo,
Novita Nugrahaeni, Trustinah,
Mujiono, Paidi
Ekofisiologis : Abdullah Taufiq
Fitopatologis : Nasir Saleh, Sumartini

DOMBA

Dilepas tanggal	: 17 Maret 2004
SK Mentan	: 172/Kpts/LB.240/3/2004
Nomor induk	: MLG 7926
Kode galur	: G/PI259747-92-B-28
Asal	: Silang tunggal antara varietas Gajah (G) x ICGV259747
Hasil rata-rata	: 2,1 t/ha polong kering
Potensi hasil	: 3,6 t/ha polong kering
Tipe tumbuh	: Tegak
Percabangan	: Tegak
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau tua
Warna bunga	: Kuning
Warna ginofor	: Hijau
Warna biji	: Rose (merah muda)
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Tidak berpinggang
- Guratan	: Agak dalam
Bentuk biji	: Pipih
Tinggi tanaman	: 22,3 – 69,1 cm
Jumlah polong/tanaman	: 8 – 30 buah
Jumlah biji/polong	: 3 /4 /2 /1
Umur berbunga	: 28 – 32 hari
Umur panen	: 90 – 95 hari
Bobot 100 biji	: 46,5 – 50,5 g (rata-rata 48,9 g)
Bobot 100 polong	: 152, 5 g
Kadar protein	: 23,2%
Kadar lemak	: 44,1%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan karat dan bercak daun; tahan <i>Aspergillus flavus</i>
Toleransi abiotik	: Toleran kawat Fe, adaptif di tanah Alfisol alkalis
Pemulia	: Astanto Kasno, Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni, Trustinah, Mujiono, Paidi
Ekofisiologis	: Abdullah Taufiq
Fitopatologis	: Nasir Saleh, Sumartini

TALAM 1

Dilepas tanggal	: 30 November 2010
SK Mentan	: 3794/Kpts/SR.120/11/2010
Nomor induk	: MLG 0512
Nama galur	: No.16 (J/912283-99-C-90-8)
Asal	: Silangan antara varietas Jerapah (J) x galur tahan <i>Aspergillus flavus</i> ICGV 1283
Rata-rata hasil	: 2,3 t/ha
Potensi hasil	: 3,2 t/ha
Umur	: 90–95 hari
Tipe tumbuh	: Tegak (tipe Spanish)
Rata-rata tinggi tanaman	: ±42 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Merah tua
Warna ginofor	: Hijau-keunguan
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Sedang
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Bulat
Warna biji	: Merah muda (tan)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±27 buah
Warna polong muda	: Putih
Warna polong tua	: Putih gelap
Posisi polong	: Miring ke bawah
Bobot 100 biji	: ±50,3 g
Kadar protein	: ±26,3%
Kadar lemak	: ±45,4%
Kadar lemak esensial	: ±44,0% dari lemak total
Ketahanan thd hama	: Berindikasi agak tahan hama kutu kebul (<i>Bemisia tabaci</i>)

- Ketahanan thd penyakit : Tahan layu bakteri, agak tahan karat daun, agak tahan bercak daun, tahan *Aspergillus flavus* (hingga 3 bulan setelah panen)
- Keterangan : Agak tahan lahan masam (pH 4,5 – 5,6) dengan kejenuhan Al 30 – 35%
- Pemulia : Astanto Kasno, Trustinah, Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni.
- Patologis : Sumartini
- Agronomis : Abdullah Taufiq
- Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Kacang-kacangan dan Umbi-umbian, Malang

HypoMa 1

Dilepas tanggal	: 28 Maret 2012
SK Mentan	: 1107/Kpts/SR.120/3/2012
Nomor induk	: 976
Nama galur	: LM/TB-93-B2-218
Asal	: Silang tunggal lokal Lamongan x lokal Tuban
Umur panen	: ±91 hari
Tipe tumbuh	: Tegak
Rata-rata tinggi tanaman	: ±38,4 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Ungu kehijauan
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Bulat agak berpinggang
Bentuk biji	: Oval
Warna biji	: Rose (merah muda)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±26,8 buah
Warna polong muda	: Cokelat muda
Warna polong tua	: Cokelat muda
Posisi polong	: Di dalam tanah, dari batang utama dan cabang primer
Bobot 100 biji	: ±36,4 g
Potensi hasil	: ±3,7 t/ha
Rata-rata hasil	: 2,3 t/ha
Kadar protein	: ±21,68%
Kadar lemak	: ±47,22%
Kadar lemak essensial	
- Oleat	: ±39,32%
- Linoleat	: ±35,34%
- Arachidonat	: ±2,98%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri, tahan penyakit karat dan bercak daun

Keterangan : Toleran lahan Alfisol
Pemulia : Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni,
Trustinah, Astanto Kasno, Paidi

Peneliti
- Fitopatologis : Nasir Saleh
- Agronomis : A.A. Rahmianna

Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Kacang-
kacangan dan Umbi-umbian

Ketersediaan Benih BS : Balai Penelitian Tanaman Kacang-
kacangan dan Umbi-umbian

HypoMa 2

Dilepas tanggal	: 28 Maret 2012
SK Mentan	: 1108/Kpts/SR.120/3/2012
Nama galur	: LM/TB-93-B2-20
Nomor induk	: 981
Nama galur	: LM/TB-93-B2-20
Asal	: Silang tunggal lokal Lamongan × lokal Tuban
Umur panen	: ±90 hari
Tipe tumbuh	: Tegak
Rata-rata tinggi tanaman	: ±35,5 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Ungu kehijauan
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak berpinggang
Bentuk biji	: Oval
Warna biji	: Rose (merah muda)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±29,8 buah
Warna polong muda	: Cokelat muda
Warna polong tua	: Cokelat muda
Posisi polong	: Di dalam tanah, dari batang utama dan cabang primer
Bobot 100 biji	: ±31,2 g
Potensi hasil	: ±3,5 t/ha
Rata-rata hasil	: 2,4 t/ha
Kadar protein	: ±23,08%
Kadar lemak	: ±47,97%
Kadar lemak esensial	
- Oleat	: ±37,41%
- Linoleat	: ±33,26%
- Arachidonat	: ±2,96%
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan layu bakteri, karat daun dan bercak daun

Keterangan : Toleran kekeringan pada fase generatif
Pemulia : Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni, Trustinah, Astanto Kasno, Paidi
Fitopatologis : Nasir Saleh
Agronomis : A.A. Rahmianna
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Kacang-kacangan dan Umbi-umbian (Balitkabi)
Ketersediaan Benih BS : Balitkabi

TAKAR 1

Dilepas tanggal	: 25 September 2012
SK Mentan	: 3253/Kpts/SR.120/9/2012
Asal	: Persilangan tunggal varietas Macan x ICGV91234
Nomor Induk	: 9816 MLGA0558
Nama galur	: GH4 (P9816-20-3)
Umur Panen	: 90–95 hari
Tipe tumbuh	: Tegak (tipe Spanish)
Rata-rata tinggi tanaman	: ±68 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau keunguan
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Merah tua
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Halus
- Pelatuk	: Sangat kecil
Bentuk biji	: Bulat
Warna biji	: Merah muda (tan)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±24 buah
Warna polong muda	: Putih
Warna polong tua	: Putih gelap
Posisi polong	: Miring ke bawah dan menyebar
Berat 100 biji	: ±65,5 g
Potensi hasil	: 4,3 t/ha polong kering
Rata-rata hasil	: 3,0 t/ha polong kering
Kadar protein	: 29, 8%
Kadar lemak	: 42, 6%
Kadar lemak esensial	: Oleat, linoleat dan arachidat = 77,3% dari lemak total
Ketahanan thd hama	: Berindikasi tahan kutu kebul (<i>Bemisia tabaci</i>)
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, tahan karat daun

Keterangan : Adaptif lahan masam (pH 4,5 – 5,6)
dengan kejenuhan Al sedang
Pemulia : Novita Nugrahaeni, Trustinah,
Astanto Kasno, Joko Purnomo,
Bambang Soewarsono
Peneliti : Sumartini, A.A. Rahmianna
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Kacang-
kacangan dan Umbi-umbian
(Balitkabi)

TAKAR 2

Dilepas tanggal	: 25 September 2012
SK Mentan	: 3255/Kpts/SR.120/9/2012
Asal	: Persilangan antara varietas lokal Muneng x galur tahan karat ICGV 92088
Nomor induk	: MLG0514
Nama galur	: GH5 (Mn/92088//92088-02-B-0-1-2)
Umur panen	: 85 – 90 hari
Tipe tumbuh	: Tegak (tipe Spanish)
Rata-rata tinggi tanaman	: ±54 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Merah tua
Warna ginofor	: Hijau keunguan
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Sedang
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Bulat
Warna biji	: Merah muda (tan)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±27 buah
Warna polong muda	: Putih
Warna polong tua	: Putih gelap
Posisi polong	: Miring ke bawah dan mengumpul
Bobot 100 biji	: ±47,6 g
Potensi hasil	: 3,8 t/ha polong kering
Rata-rata hasil	: 3,0 t/ha polong kering
Kadar protein	: ±32,8%
Kadar lemak	: ±40,3%
Kadar lemak esensial	: Oleat, linoleat dan arachidat = 77,2% dari lemak total
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri dan karat daun
Keterangan	: Adaptif lahan masam (pH 4,5 – 5,6) dengan kejenuhan AI sedang

Pemulia : Astanto Kasno, Trustinah, Joko
Purnomo, Novita Nugrahaeni,
Bambang Soewarsono
Peneliti : Sumartini, A.A. Rahmianna
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Kacang-
kacangan dan Umbi-umbian
(Balitkabi)

LITBANG GARUDA 5

Dilepas tahun	: 2013
SK Mentan	: 5011/Kpts/SR.120/12/2013
Asal	: Silang tunggal Lokal Lamongan x ICGV87123
Nama galur	: GH51
Umur panen	: ±86 hari (75 – 92 hari)
Tipe tumbuh	: Tegak
Rata-rata tinggi tanaman	: 39,5 cm (27 – 49 cm)
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Ungu kehijauan
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak berpinggang
Bentuk biji	: Bulat lonjong (oval)
Warna biji	: Merah muda (Rose)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: 21 buah (18 – 34 buah)
Warna polong muda	: Cokelat muda
Warna polong tua	: Cokelat muda
Posisi polong	: Di dalam tanah, dari batang utama dan cabang primer
Bobot 100 biji	: 36,3 g
Potensi hasil	: 6,2 t/ha polong segar
Rata-rata hasil	: 3,5 t/ha polong kering
Kadar protein	: ±27,34%
Kadar lemak	: ±47,18%
Kadar asam oleat	: ±38,88%
Kadar asam linoleat	: ±36,34%
Kadar asam arachidonat	: ±2,46%
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu, agak tahan karat daun dan bercak daun, tahan <i>Aspergillus flavus</i> dan Aflatoksin
Keterangan	: Toleran lahan Alfisol

Pemulia : Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni,
Hari Prasetyo, Paidi
Peneliti Balitkabi : A.A. Rahmianna, Eriyanto
Yusnawan
Peneliti PT. Garudafood : Rini Wiasih
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi, Badan Penelitian
dan Pengembangan Pertanian, dan
PT. Tudung Putra Putri Jaya,
Garudafood

TALAM 2

Dilepas tahun	: 12 Nopember 2014
SK Mentan	: 1179/Kpts/SR.120/11/2014
Asal	: Silang antara varietas Gajah x galur tahan penyakit daun ICGV92088
Nama galur	: G/92088//92088-02-B-2-8-1 (GH3)
Umur panen	: ±90–95 hari
Tipe tumbuhan	: Tegak (tipe Spanish)
Rata-rata tinggi tanaman	: 57,5 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau keunguan
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Merah tua
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak berpinggang
- Guratan	: Agak halus
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Bulat
Warna biji	: Merah muda (tan)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: 22 buah
Warna polong muda	: Putih
Warna polong tua	: Putih gelap
Posisi polong	: Miring ke bawah dan menyebar
Berat 100 biji	: 43,4 g
Potensi hasil	: 4,0 t/ha polong kering
Rata-rata hasil	: ±2,5 t/ha polong kering
Kadar protein	: ±25,42% (BK)
Kadar lemak	: ±46,53% (BK)
Kadar asam esensial	: Oleat ±41,09%, linoleat ±33,25%, O/L Rasio 1,24
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan karat daun, layu bakteri, dan bercak daun
Keterangan	: Adaptif lahan masam (pH 4,2 – ,7) dengan kejenuhan AI 10 – 30%.

Pemulia : Astanto Kasno, Trustinah, Joko
Purnomo, Novita Nugahaeni,
Bambang Soewarsono
Peneliti Proteksi : Sumartini
Peneliti agronomi : Abdullah Taufiq
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi (Balitkabi)

TALAM 3

Dilepas tahun	: 12 Nopember 2014
SK Mentan	: 1180/Kpts/SR.120/11/2014
Asal	: Persilangan antara varietas Gajah x galur tahan penyakit daun ICGV 92088
Nama galur	: G/92088//92088-02-B-2-8-2 (GH4)
Umur panen	: ±90–95 hari
Tipe tumbuh	: Tegak (tipe Spanish)
Rata-rata tinggi tanaman	: 58,1 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau keunguan
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Merah tua
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak berpinggang
- Guratan	: Agak halus
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Bulat
Warna biji	: Merah tua (tan)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: 22 buah
Warna polong muda	: Putih
Warna polong tua	: Putih gelap
Posisi polong	: Miring ke bawah dan mengumpul
Berat 100 biji	: 38,0 g
Potensi hasil	: 3,7 t/ha polong kering
Rata-rata hasil	: ±2,6 t/ha polong kering
Kadar protein	: ±27,58% (BK)
Kadar lemak	: ±49,62% (BK)
Kadar asam esensial	: Oleat ±32,84%, linoleat ±25,75% O/L Rasio 1,28
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan karat daun, layu bakteri, dan bercak daun
Keterangan	: Adaptif lahan masam (pH 4,5 – 5,6) dengan kejenuhan AI 10 – 30%

Pemulia : Astanto Kasno, Trustinah, Joko
Purnomo, Novita Nugahaeni,
Bambang Soewarsono
Peneliti Proteksi : Sumartini
Peneliti Agronomi : Abdullah Taufiq
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi (Balitkabi)

TALA 1

Dilepas tahun	:	10 Juni 2016
SK Mentan	:	375/Kpts/TP.010/6/2016
Asal	:	Persilangan ICGV 93370 x Lokal Pati
Nama galur	:	IL-27
Umur panen	:	85 hari
Tipe tumbuh	:	Tegak (tipe Spanish)
Rata-rata tinggi tanaman	:	42,6 cm
Bentuk batang	:	Bulat
Warna batang	:	Ungu
Warna daun	:	Hijau
Warna bunga	:	Kuning
- Matahari	:	Merah
Warna ginofor	:	Ungu
Bentuk polong	:	
- Konstriksi	:	Agak berpinggang
- Guratan	:	Agak jelas
- Pelatuk	:	Sedikit berpelatuk
Bentuk biji	:	Lonjong
Warna biji	:	Merah muda (rose)
Jumlah biji/polong	:	2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	:	21 buah
Warna polong muda	:	Putih
Warna polong tua	:	Cokelat
Posisi polong	:	Mengumpul
Berat 100 biji	:	35 g
Potensi hasil	:	3,23 t/ha
Rata-rata hasil	:	2,62 t/ha
Kadar protein	:	20%
Kadar lemak	:	43,3%
Kadar asam esensial	:	-
Ketahanan thd hama dan	:	Sangat rentan karat daun dan bercak daun, tahan layu bakteri dan infeksi <i>Aspergillus flavus</i> <5%
Keterangan	:	Adaptif di lahan endemik layu bakteri
Pemulia	:	Novita Nugrahaeni, Joko Purnomo, Paidi

Peneliti proteksi : Mudji Rahayu, Eriyanto Yusnawan,
Alfi Inayati
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi, Badan Penelitian
dan Pengembangan Pertanian

TALA 2

Dilepas tahun	: 10 Juni 2016
SK Mentan	: 376/Kpts/TP.010/6/2016
Asal	: Persilangan lokal Pati x Turangga LT-12
Nama galur	: LT-12
Umur panen	: 90-95 hari
Tipe tumbuh	: Tegak (tipe Spanish)
Rata-rata tinggi tanaman	: 47,1 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Ungu
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	: Kuning
- Matahari	: Merah
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	:
- Konstriksi	: Berpinggang
- Guratan	: Agak jelas
- Pelatuk	: Sedikit berpelatuk
Bentuk biji	: Lonjong
Warna biji	: Merah muda (rose)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±17 buah
Warna polong muda	: Putih
Warna polong tua	: Coklat
Posisi polong	: Mengumpul
Berat 100 biji	: ±42,7 g
Potensi hasil	: 3,11 t/ha
Rata-rata hasil	: 2,61 t/ha
Kadar protein	: 18,4%
Kadar lemak	: 44,2%
Kadar asam esensial	: -
Ketahanan thd penyakit	: Sangat rentan karat daun dan bercak daun, tahan layu bakteri dan infeksi <i>Aspergillus flavus</i> <5%
Keterangan	: Adaptif di lahan endemik layu bakteri
Pemulia	: Novita Nugrahaeni, Joko Purnomo, Paidi

Peneliti proteksi : Mudji Rahayu, Eriyanto Yusnawan,
Alfi Inayati
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi, Badan Penelitian
dan Pengembangan Pertanian

HYPOMA 3

Dilepas tahun	: 2016
SK Mentan	: 373/Kpts/TP.01/6/2016
Asal	: Silang tunggal varietas Macan × ICGV 99029
Nama galur	: GH 12 (Mc/Gh7-04c-135-111)
Umur panen	: ±108 (98-111) hari
Tipe tumbuh	: Tegak (tipe Spanish)
Rata-rata tinggi tanaman	: 49,6 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Agak halus
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Oval
Warna biji	: Merah muda (rose)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: 44 buah
Warna polong muda	: Kuning muda
Warna polong tua	: Kuning
Posisi polong	: Menggerombol, miring ke bawah
Berat 100 biji	: 52,1 g
Potensi hasil	: 5,9 t/ha polong kering (KA 10%)
Rata-rata hasil	: 4,6 t/ha polong kering (KA 10%)
Kadar protein	: 27,9 % BK
Kadar lemak	: 47,9 % BK
Kadar lemak esensial	: Oleat 41,57%, linoleat 35,93%, O/L rasio 1,16
Ketahanan thd penyakit	: Tahan karat daun, bercak daun, dan layu bakteri
Keterangan	: Toleran pada tanah Vertisol
Pemulia	: Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni, Astanto Kasno, Trustinah

Peneliti : Eriyanto Yusnawan (fitopatologis),
A.A. Rahmianna (agronomis)

Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi, Badan Penelitian
dan Pengembangan Pertanian

KATANA 1

Dilepas tahun	: 2018
SK Mentan	: 338/Kpts/TP.010/05/2018
Asal	: Silang tunggal varietas Lokal Lamongan × ICGV 87123
Nomor induk	: MLG 0643
Nama galur	: GH 3 (LM/87123-93-B-32)
Umur masak	: ±88 hari
Tipe tumbuh	: Tegak
Rata-rata tinggi tanaman	: ±54,4 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
-Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Agak halus
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Bulat lonjong
Warna biji	: Merah
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±30 buah
Warna polong muda	: Kuning muda
Warna polong tua	: Kuning
Posisi polong	: Menggerombol, miring ke bawah
Berat 100 biji	: 48,5 g
Potensi hasil	: 4,8 t/ha polong kering (KA 12%)
Rata-rata hasil	: 3,5 t/ha polong kering (KA 12%)
Kadar protein	: 26,9% BK
Kadar lemak	: 46,9% BK
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, agak tahan karat daun dan bercak daun
Keterangan	: Beradaptasi baik pada lahan sawah maupun tegal
Pemulia	: Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni, Astanto Kasno, Trustinah

Peneliti : A.A. Rahmianna, Eriyanto
Yusnawan, Muji Rahayu, Parno
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi, Badan Penelitian
dan Pengembangan Pertanian

KATANA 2

Dilepas tahun	: 2018
SK Mentan	: 339/Kpts/TP.010/05/2018
Asal	: Silang tunggal varietas Bima x ICGV 93370
Nomor induk	: MLG 0644
Nama galur	: GH 12 (BM/IC//IC-172-1)
Umur masak	: ±87 hari
Tipe tumbuh	: Tegak
Rata-rata tinggi tanaman	: ±50,2 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Dangkal
- Guratan	: Agak halus
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Bulat lonjong
Warna biji	: Merah muda
Jumlah biji/polong	: 3/1/2 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±23 buah
Warna polong muda	: Kuning muda
Warna polong tua	: Kuning
Posisi polong	: Menggerombol, miring ke bawah
Berat 100 biji	: 45,5 g
Potensi hasil	: 4,7 t/ha polong kering (KA 12%)
Rata-rata hasil	: 3,4 t/ha polong kering (KA 12%)
Kadar protein	: 25,1 % BK
Kadar lemak	: 46,9 % BK
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, agak tahan karat daun dan bercak daun
Keterangan	: Beradaptasi baik pada lahan sawah maupun tegal
Pemulia	: Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni, Astanto Kasno, Trustinah

Peneliti : A.A. Rahmianna, Eriyanto
Yusnawan, Mudji Rahayu, Parno
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi, Badan Penelitian
dan Pengembangan Pertanian

TASIA 1

Dilepas tahun	: 2019
SK Mentan	: 486/HK.540/C/10/2019
Asal	: Persilangan varietas Talam 1 x Lolal Malang (T3)
Nomor induk	: MLGA 0680
Nama galur	: T1/T3-12-C-106-62-28 (GH 2)
Umur berbunga	: 28–29 hari
Umur masak	: 90–95 hari
Tipe tumbuh	: Tegak
Rata-rata tinggi tanaman	: 54,9 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Merah tua
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak berpinggang
- Guratan	: Agak kasar
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Bulat
Warna biji	: Merah muda (tan)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±22 buah
Warna polong muda	: Putih
Warna polong tua	: Krem
Posisi polong	: Menyebar, miring ke bawah
Berat 100 biji	: 50,0 g
Potensi hasil	: 4,19 t/ha polong kering
Rata-rata hasil	: ±2,79 t/ha polong kering
Kadar protein	: 26,20% BK
Kadar lemak	: 48,63% BK
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, agak tahan karat daun dan bercak daun
Ketahanan thd hama	: Agak tahan kutu kebul
Pemulia	: Trustinah, Astanto Kasno, Joko Purnomo

Peneliti : Kurnia Paramitasari, Sumartini
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka Kacang dan Umbi, Badan Penelitian dan Pengembangan Pertanian

TASIA 2

Dilepas tahun	: 2019
SK Mentan	: 487/HK.540/C/10/2019
Asal	: Persilangan varietas Talam 1 x varietas Takar 1
Nomor induk	: MLGA 0682
Nama galur	: T11/Tk1-12-C-11-44-14-61 (GH-13)
Umur berbunga	: 28 – 29 hari
Umur masak	: 90 – 95 hari
Tipe tumbuh	: Tegak
Rata-rata tinggi tanaman	: 60,5 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Merah tua
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak berpinggang
- Guratan	: Agak kasar
- Pelatuk	: Kecil
Bentuk biji	: Bulat
Warna biji	: Merah muda (tan)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: ±20 buah
Warna polong muda	: Putih
Warna polong tua	: Krem
Posisi polong	: Menyebar, miring ke bawah
Berat 100 biji	: 46,8 g
Potensi hasil	: 4,32 t/ha polong kering
Rata-rata hasil	: ±2,77 t/ha polong kering
Kadar protein	: 27,06% BK
Kadar lemak	: 48,09% BK
Ketahanan thd penyakit	: Tahan layu bakteri, agak tahan karat daun dan bercak daun
Ketahanan thd haman	: Agak tahan kutu kebul
Pemulia	: Trustinah, Astanto Kasno, Joko Purnomo

Peneliti : Kurnia Paramitasari, Sumartini
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka Kacang dan Umbi, Badan Penelitian dan Pengembangan Pertanian

HYPOMA 4

Dilepas tahun	: 2021
SK Mentan	: 55/HK.540/C/02/2021
Asal	: Silang tunggal varietas Litbang Garuda 5 x galur BK1
Nomor induk	: MLGA 0645
Nama galur	: GH 2 (LG5/BK1-B13-240-75)
Umur berbunga	: ±23,8 hari
Umur masak	: ±98 (90–117) hari
Tipe tumbuh	: Tegak
Rata-rata tinggi tanaman	: 51,3 cm
Bentuk batang	: Bulat
Warna batang	: Hijau
Warna daun	: Hijau
Warna bunga	
- Pusat bendera	: Kuning muda
- Matahari	: Ungu kemerahan
Warna ginofor	: Ungu
Bentuk polong	
- Konstriksi	: Agak berpinggang
- Guratan	: Agak halus
- Pelatuk	: Agak berpelatuk
Bentuk biji	: Lonjong
Warna biji	: Merah muda (rose)
Jumlah biji/polong	: 2/1/3 buah
Jumlah polong/tanaman	: 33 buah
Warna polong muda	: Kuning muda
Warna polong tua	: Kuning
Posisi polong	: Menggerombol, miring ke bawah
Berat 100 biji	: 57,6 g
Potensi hasil	: 5,31 t/ha polong kering
Rata-rata hasil	: 4,44 t/ha polong kering
Kadar protein	: 25,10% BK
Kadar lemak	: 48,58% BK
Ketahanan thd penyakit	: Agak tahan karat daun, tahan bercak daun, tahan layu bakteri
Keterangan	: Sesuai untuk lahan sawah dan lahan kering (non masam, non salin)

Pemulia : Joko Purnomo, Novita Nugrahaeni,
Nuryati, Trustinah
Peneliti : A.A. Rahmianna, Andy Wijanarko,
Eriyanto Yusnawan, Yuliantoro
Baliadi
Teknisi : Paidi
Pengusul : Balai Penelitian Tanaman Aneka
Kacang dan Umbi, Badan Penelitian
dan Pengembangan Pertanian

Standard - Services – Globalization
www.bsip.pertanian.go.id